

Arbejdsgangsbeskrivelse

Hygiejne

29. Nov 2024

Indholdsfortegnelse

1. Arbejdsgangsbeskrivelse
2. Arbejdsgangsfigurer
 - Dokumentation af smitterisiko
 - Coronavirus
 - Fnat
 - HIV
 - Håndhygiejne - generelt
 - Infektøs diarré - Clostridium diff., Norovirus
 - MRSA
 - Personlige værnemidler
 - Stikskade
 - Uniform
 - VRE
3. Aktiviteter

Arbejdsgangsbeskrivelse

Hygiejne

Formål: At begrænse risikoen for smitte mellem borgere og personale.

Arbejdstøj = uniform: den beklædning, man ved arbejdets start tager på og efter endt arbejdsdag tager af og lægger til vask, og som typisk består af bukser, tunika, vest og T-shirt - der må ikke bæres langærmede bluser.

Eget tøj under uniform må ikke være synligt. Har man eget tøj på under uniform, skal uniformen knappes, så eget tøj ikke er synligt.

Uniform: stilles til rådighed, opbevares, renholdes og vedligeholdes af arbejdspladsen/Hjemme- og Sygeplejen. Omklædning foregår på arbejdspladsen. Tøj skal ikke opbevares i personlige skabe i omklædningsrum. Tag kun den uniform, du har brug for til den pågældende vagt.

Personlige værnemidler: udstyr der beskytter mod forurening af arbejdsdragten og mod stænk og sprøjt i ansigtet eller huden i øvrigt og udgøres typisk af beskyttelsesforklæde, overtrækskittel, handsker, maske/ mundbind, visir og/eller briller.

I denne arbejdsgang dækker maske og mundbind over det samme

HUSK at dokumentere smitterisiko i omsorgsjournalen - se denne [arbejdsgang](#)

Sygeplejerske = SPL

Social- og sundhedsassistent = SSA

Social- og sundhedshjælper = SSH

Referencer:

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-primaersektoren.pdf?la=da>

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende>

Arbejdsgangsfigurer

Dokumentation af smitterisiko

Følgende beskriver hvordan man dokumenterer smitterisiko i CuraCare

Stå i borgers journal

- klik på opret observation
- vælg Opret observation
- fremsøg og vælg observation under Vælg observation
- klik på OPRET OBSERVATION
- skriv: smitterisiko
- tryk på
- Beskriv: Hvilken smitterisiko * f.eks. MRSA
 - OBS der skal ikke opbevares værnemidler i hjemmet
- Udfyld Forbehold * - her dokumenteres værnemidler
- Under Kilde * dokumenteres hvor oplysningen om smitte kommer fra
- vælg oprettelsesdato
- gem med

Se eksempel nedenfor

Sille June Test Mosebryggersen, 36 år
650688-9996

← Smitterisiko

Vejledning
Her beskrives smittefare for personalet eller borger - f.eks. MRSA

Hvilken smitterisiko *

Fnat

Er der værnemidler i hjemmet?

☐ Ja ☒ Nej

Forbehold *

Handsker og engangsovertrækskittel ved direkte borgerkontakt og ophold i borgers hjem/kontakt med borgers ting

Kilde *

Bispebjerg lungeafdeling - se pfp fra 20.10.19

Kommentar

Oprettelsesdato *

06.11.24 09:03

Afslutningsdato

Coronavirus

Følgende beskriver Hjemme- og Sygeplejens retningslinier ift. [Coronavirus](#)

Du kan læse mere om [forebyggelse af smitte med ny coronavirus](#) på sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

Fnat

VÆRNEMIDLER:

Ved påvist fnat/skorpefnat skal der benyttes handsker og forklæde ved direkte borgerkontakt og ophold i borgers hjem. Efter kontakt med borger med mistænkt eller påvist fnat/skorpefnat og dennes omgivelser udføres håndvask efterfulgt af hånddesinfektion. Værnemidler aftages og kasseres straks efter afsluttet opgave.

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

Mere om fnat:

Fnat forårsages af fnatmiden. Den er 0,3-0,4 mm lang og kan kun ses gennem lup. Fnatmiden graver gange i den øverste del af huden, hvor der sker parring og æglægning. Miden foretrækker hud mellem fingre, ved albuer, armhuler, kønsdele, baller, knæhaser, vriste og fødder. Hos små børn findes miden også i ansigt og hårbund

Det mest fremherskende symptom er ret pludselig udvikling af intens, generaliseret kløe, som opstår 2-6 uger efter smittetidspunktet for førstegangssmittede. Hos personer, som tidligere har været smittet, kan kløen begynde allerede 1-3 dage efter smitte. Kløen er værst ved sengetid, da kløen forværres af varme. Hudsymptomerne viser sig som papuløst udslet (små blegner eller vabler). Efterhånden ses også kradsningsmærker pga. kraftig kløe

Smitte kræver tæt hudkontakt og ses hos husstandskontakter, seksualpartnere og efter direkte hud-til-hud kontakt, fx hos personale efter plejeprocedurer. Fnatmiden kan desuden overleve uden for menneskekroppen i op til 4 døgn ved 20°C og kan derfor i sjældnere tilfælde smitte via polstermøbler, fælles tekstiler, sengeredning og håndtering af snavsetøj.

Læs mere [HER](#)

HIV

Følgende beskriver Hjemme- og Sygeplejens retningslinier ift. [HIV](#) - se 6.2 Liste over infektionssygdomme

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

Håndhygiejne - generelt

Henvender sig til alle med borgerkontakt

Håndhygiejne er den bedst dokumenterede metode til at forebygge smittespredning fra medarbejder til borger og fra borger til medarbejder.

For at opnå optimal effekt af håndhygiejne er der flere forudsætninger, der skal være opfyldt:

- synlig intakt hud på hænder, håndled og underarme
- kortklippede negle (<2 mm ud fra fingerspidsen), som er hele og rene
- ingen kunstige negle, neglelak, negleforstærkning, neglesmykker eller henna
- ingen ure og smykker på hænder og underarme. Eventuelle andre smykker må ikke kunne komme i kontakt med omgivelserne.
- ærmer på arbejdsdragt over albueniveau
- ingen håndskinner, plastre el. lign. på hænder, håndled og underarme.

Hvornår skal du udføre håndhygiejne:

- Før enhver kontakt med borgeren, borgerens udstyr eller inventar
- Før rene og aseptiske procedurer.
- Før håndtering af fødevarer og måltider
- Før brug af handsker
- Mellem uren og ren procedure hos samme borger
- Efter enhver kontakt med patienten, patientens udstyr eller inventar
- Efter brug af handsker
- Efter urene procedurer
- Efter toiletbesøg
- Efter at have hostet eller nyst i hænderne og efter pudsning af næse
- Ved borger i primærsektor: ved ankomst i borgerens bolig, og når borgerens bolig forlades.

Følg VAR healthcare: [Håndhygiejne](#)

Infektøs diarré - Clostridium diff., Norovirus

Følgende beskriver Hjemme- og Sygeplejens retningslinier ift. [Infektøs diarré](#)

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

MRSA

Følgende beskriver Hjemme- og Sygeplejens retningslinier ift. MRSA: [Vejledning om forebyggelse af spredning af MRSA](#)

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

Personlige værnemidler

Handsker: Handsker reducerer i kombination med håndhygiejne risikoen for kontaktsmitte. Handsker udgør en barriere mod smitte ved at:

- Beskytte personalets hænder mod forurening med menneskelige udskillelser, som fx blod, spyt, sekreter og ekskrementer
- Beskytte personalet mod kontakt med forurenede utensilier, tekstiler, overflader m.m.

Eksempler hvor rene handsker anvendes:

- Ved sengebåd, nedre toilette, bleskift, tømning af urinposer/-kolber
- Ved sårbehandling og forbindingsskift
- I forbindelse med tandbørstning og mundpleje
- Ved håndtering af forurenede udstyr
- Ved håndtering af urene tekstiler
- Ved håndtering af affald
- I forbindelse med håndtering af borgerens udskillelser

Eksempler hvor sterile handsker anvendes:

- Ved anlæggelse af urinvejskateter

Engangshandsker skal:

- Tages fra beholderen med rene og tørre hænder umiddelbart før brug
- Tages af straks efter endt procedure og kasseres. Vær opmærksom på ikke at forurene hænderne ifm. afgangning.
- Skiftes mellem procedurer - også hos den samme borger
- Skiftes, hvis de perforeres eller på anden måde beskadiges.

Handsker der anvendes i sundhedssektoren er til engangsbrug og må ikke vaskes eller desinficeres

Bemærk at handsker kan forurenes og overføre mikroorganismer i samme grad som hænder uden handsker.

Se også arbejdsgang for [håndhygiejne - generelt](#)

Plastforklæde: Engangsplastforklæde/engangsovertrækskittel

- Anvendes ved risiko for forurening af arbejdsdragten med menneskelige udskillelser, ved risiko for at den bliver våd eller udsat for stænk og sprøjt
- Kan være uden ærmer, have korte eller lange ærmer
- Opbevares rent
- Efter brug krænges engangsplastforklædet af, så den forurenede del ikke forurener arbejdsdragten. Ved afgangning skal man være opmærksom på ikke at berøre den forurenede yderside
- Engangsplastforklædet kasseres straks efter brug
- Der udføres håndhygiejne umiddelbart efter afgangning. Se [Håndhygiejne - generelt](#)

Langærmet engangsovertrækskittel:

- Engangsovertrækskittel med lange ærmer skal have fugtbarriere eller være væskeafvisende.
- Engangsovertrækskittel kasseres straks efter brug.
- Ved afgangning af overtrækskitlen skal man være opmærksom på ikke at berøre den forurenede yderside.

Mundbind, beskyttelsesbriller/visir: Mundbind og beskyttelsesbriller og/eller mundbind og visir anvendes for at beskytte brugeren mod stænk og sprøjt med menneskelige udskillelser ved pleje eller procedurer, hvor der er risiko for forurening med mikroorganismer fra dråber eller aerosoler (sugning i luftvejene). Når man anvender mundbind for at undgå smitte via stænk og sprøjt fra borgeren, bør man også anvende beskyttelsesbriller eller

visir.

Mundbind bør kun anvendes i specifikke situationer. Udfør håndhygiejne inden mundbind tages ud af dispenserens og påføres. Efter brug, eller senest når rummet forlades, tages mundbind af og kasseres. Udfør håndhygiejne umiddelbart før og efter mundbind er taget af.

Eksempler på hvornår mundbind og beskyttelsesbriller eller mundbind og visir anvendes

- Ved pleje af borgere med luftvejssygdomme, hoste/ekspektorat mv.
- Ved pleje af borgere med mavetarminfektion med opkast
- Ved mundstimulation af borgere med henblik på genoptræning
- Ved skift/skylning af sår, hvor der er risiko for stænk/sprøjt til ansigtet
- Ved tand- og evt. mundpleje
- Ved sugning i luftvejene.

Se VAR healthcare vedr. brug af [mundbind](#), [visir og briller](#).

Følg VAR healthcare: [Håndvask](#) og [Hånddesinfektion](#)

Stikskade

Gælder al personale

1. Ved stikskade og uheld med humanbiologisk materiale skal du følge procedure i [VAR healthcare](#)
2. Henvend dig herefter på skadestuen hurtigst muligt efter uheldet, helst inden for 1-2 timer. Følg anvisninger fra skadestue.
3. Kontakt nærmeste leder og arbejdsmiljørepræsentant, der kan hjælpe dig med at få anmeldt en evt. arbejdsskade og følge op på situationen, **så lignede situationer kan forebygges.**

Uniform

Brug af uniform:

Personale, der undersøger, behandler eller plejer syge eller svækkede borgere i eget hjem/sygeplejeklinik, og hvor personalets tøj kan komme i direkte kontakt med borger, borgers udskillelser eller ting, som borger har tæt berøring med, som fx sengetøj, skal bruge uniform.

Tørklæder, der tildækker håret og når til skulderniveau, kan anvendes, så længe der ikke er stof, der hænger løst og dermed risikerer at komme i kontakt med borger eller dennes nærmeste omgivelser eller særligt rent eller urent materiale. De samme hensyn skal tages, når man har langt hår; langt hår skal sættes op.

Under arbejdet skiftes uniform ved synlig forurening.

Følg VAR healthcare ift. brug af [Uniform](#)

Følg VAR healthcare: [Håndhygiejne](#)

VRE

Følgende beskriver Hjemme- og Sygeplejens procedure ift. [VRE](#) - se punkt 5: Særlige problemer og sygdomme

Følg VAR healthcare: [Håndhygiejne](#)